

Áhugaverd ráðstevna

FRÍGGJADAGIN og leygdagaran skipaði landsstýrið fyrri eini oljuráðstevnu í Havn. Stevnan varð sera áhugaverd og nógv kom fram, sum kemur at fáa stóran týðning fyrri bæði víðari orðaskiftið og eisini tær avgerðir, sum í næstum og komandi árinu skulu takast av myndugleikunum í sambandi komandi kanningar og eina møgulega komandi oljuvinnu.

TAÐ var lögmaður, sum tók stig til hesa stevnu m.a. eftir ynski frá tingmonnum, sum hildu, at tað hevði verið gott og rætt at fingið betri innlit í hetta stóra og nýggja málið, sum ein komandi oljuvinnan er. Tí var tað við stórum spenningi, at fólk møttu á ráðstevnuna fyrri har at siggja andslitini á teimum mongu politikarunum, sum telja 32 tingmenn og 6 landsstýrisfólk. Tú gjordist sera vónsvikin av at siggja, at bert ein partur av hesum 38 fólkunum vóru hjásteð. Summir teirra møttu fyrsta dagin og sóust ikki aftur seinna og avgerandi dagin, tá evnini vóru sera viðkomandi og har lagt varð upp til orðaskifti. Nú hevur hetta við lítu luttøkuna frá politikarunum verið frammi í loftmíðlunum og skulu vit ikki greina hetta út í æsir. Bert hesi fáu orð: tað er sjálvandi ikki rætt at generalisera, tí har vóru fleiri politikarar við, sum trúliga lurtadu báðar dagarnar. Hóast tað møgulega hevði verið rætt at nevnt navn, so fara vit ikki at gera tað her. Tí sjálvandi hevur tað ikki borið til hjá summum at koma. Men vit hava varhugan av, at tað tíanverri er ein ávís líkasæla millum summar politikarar at

súgva til sín upplýsing um júst tey evni, sum teir fyrr ella seinni koma at viðgera á tingi.

TAÐ átti at verið fyrsta treyt hjá einum politikara, sum letur seg velja inn á ting, at hann kann seg við flest øll samfelagslig viðurskifti. Hetta bæði fyrri at verða orienteraður men eisini fyrri harvið at kunna geva málsviðgerðini innihald og harvið eisini tryggja, at tær avgerðir, sum verða tiknar byggja á innlit og kunneika. Vit hava í hesum blað aftur og aftur heitt á politikararnar at vera meira við í tí almenna tjakinum í blaðnum, men aftur her vísir tað seg, at bert eitt lítið fátal letur við seg koma. Vit skulu tí her gera var við okkara misnøgð og vónbrót yvir, at ikki allir tingmenn, sum høvdu møguleika til tess, vóru við á hesi ráðstevnu, sum jú serliga varð ætlað teimum. Ikki at møta til slíka ráðstevnu er at vanvirða tann tingsest tú er valdur til at umsita. Og ein týðandi partur av at umsita ein slíkan fólkavaldan sess er nettup sjálvskunningin - hetta sjálvur/sjálva at seta seg inn í týðandi og álvarslig samfelagsmál.

TÍÐINDABLAÐIÐ Sosialurin hevur eisini roynt at geva sitt íkast til eina slíka ráðstevnu og kunning um málið sum heild við at bjóða fólk ein sokallaðan kunningarpacka t.v.s. ein oljupacka, har nógv av tilfarinum, sum hevur verið í blaðnum seinastu árinu um olju, undirgund og marknaðsemju er savnað saman í ringbind og tí er rættvunnin upplýsing. Tað skal sigast, at fleiri tingmenn og fakfólk hava tikið av tilboði okkara, men vit skulu gera vart við, at eru tað onnur eitt nú

tingmenn og kanska ikki minst teir politikarar, sum ikki vóru við á oljuráðstevnunni, sum vilja ognar sær umrødda oljupacka, so eru teir hjartaliga vælkomir at seta seg í samband við blaðið. Her fáa teir nógv vita um tað, sum er sagt í hesum máli umframt at vit eisini dekkja sjálva oljuráðstevnuna. So tað er bara at ringja til okkara og tit fáa Oljupakkan sendandi.

HVØRJA niðurstøðu kom tá stevnan til kundi verið spurt! Her kom nógv áhugavert fram m.a. høvdu gestirnir úr Noregi og Bahrain sera áhugaverd innlegg, men eisini hini innleggini vóru áhugaverd og hava so avgjørt givið fólk nakað at hugsa um. Ein kann væl loyva sær at siga, at høvudsniðurstøðan var henda: føroyingar eiga sum skjótast at byggja upp eina umsiting, sum tekur sær av øllum málum, sum hava tilknýti til olju og undirgrund. Henda umsitingin eigur at stinga út í kortið karmarnar fyrri eini lóggávu á øllum økinum og sum eitt tað fyrsta eigur hon at taka upp samráðingar við øll seismisku feløgini, ið eru hugað fyrri at fara undir kanningar við Føroyar. Samráðingarnar við bretar um markið halda fram og hava ómetaliga nógv at siga fyrri okkum føroyingar og hava teir eisini beinleiðis tilknýti til framtíðar gongdina í øllum oljumálum. Tað er tí neyðugt, at okkara samráðingarfólk fáa allan tann stuðul hesi hava fyrri neyðini. Her er talan um kanska eina hina mest avgerandi og álvarsligu samráðing í føroyskari søgu, nú talan er um at skula hava ognarrættin til alt tað øki, sum vit meta at vera okkara. Eitt øki, sum í framtíðini kann hava ómetaliga stóran

týðning fyrri fólkum her skal búleikast. Tað snýr seg møgulega um stór ríkidømi.

VIT fara at taka í aftur orðini hjá lögmanni um, at vit í hesum máli mugu fara varliga fram men heldur ikki so varliga, at alt bara stendur í stað. Tað snýr seg um at fáa tey røttu fólkini til at arbeiða við hesum málum, tað snýr seg um at upplýsa politikararnar soleiðis, at teir - einaferð skyld - kunnu standa saman sum ein maður saman við restini av Føroya fólk og móttvegis umheiminum. Orðini hjá Sverra Dan Joensen um, hvussu nógv tað hevur at siga at øll draga eina og somu línu og samarbeiða vórðu oftani frammi á ráðstevnunni og okkurt kundi bent á, at vit - kanska fyrri ferð í føroyskari politiskari søgu - nettup standa saman sum ein maður. Kósin er lögð. Vit skulu til at kanna um olja er í undirgrundini. Vit skulu fáa eina góða avtalu við bretar og vit skulu tryggja, at ein komandi oljuvinna fer at vera gagnlig fyrri hetta land og fólk soleiðis at hon ikki fer at neyðtaka alt samfelagið men fer at verða ein náttúrligur partur av einum fjølbroyttum vinnulívi, har fiskivinnan framvegis fer at verða høvudsýnin. Finna vit olju so vita vit, at hon varir ikki í allar ævir. Men duga vit at handfara okkara fiskatilfeingi, so kann tað vara í allar ævir, og tí verður talan um ein útvikling, har vit royna at fáa sum frægast burtur úr øllum tí, sum nú finst í havinum og undir havbotninum. Til tess kreyst innlit, upplýsing og ein vilja til at standa saman sum ein maður. Nú er at stinga út í kortið.

Lesarabrøv

Viðv. Sjúkrahúsverki Føroya

Nú kjakid umsíðir eisini er farið at snúva seg um Landsjúkrahúsið (LS), vil eg heita á tygum sum landsstýrismann í heilsumálum, um at svara hesum spurningum í føroysku fjølmíðlunum:

1. Hvussu nógvir ymiskar sergreinar eru á LS?

2. Hvussu nógvir serlæknar eru knýttir til hvørja av hesum

sergreinum?

3. Hvussu nógvir sjúklingar í miðal, yvir eitt 3 ára skeið, hava fingið viðgerð á hvørjari av sergreinum?

4. Heldur tú, at tað er ein ella fleiri av hesum sergreinum, vit kundu spart pening, um vit niðurløgdu hesa viðgerð og í staðin sendu sjúklingarnar t.d. á Ríkishospitalið?

5. Er tað ikki rætt, at um smáa sjúkrahúsinu ikki hava ein yvirlækna, er tað sera trupult, fyrri ikki at siga ógjørligt, at fáa hjálparlæknar ella vanligar hospitalslæknar og um sjúkrahúsið ikki hevur mist eina sergrein, ja, so er tað líka ómøguligt at fáa ein yvirlækna?

Eg takki fyrri svarið og vóni, at tað fæst ein skilagóð loysn á

sjúkrahúsverkinum í Føroyum, men hugsi, at vit fyrr ella seinni koma at sanna orðini hjá Ásbjørn Joensen, sála, at í Føroyum eru 3 smá sjúkrahús, trupulleikin er tann, at tað eina er ov stórt.

Vinarliga

Árni Joensen, Klaksvík

greitt, at tað er júst fiskivinnu-umsitingin, sum stendur aftan fyrri hesa ráðgerð.

Støðan hjá fiskimonnum verður enn meira styrkt av tí veruleika, at tann útleigging av tí, sum stendur í avtaluni 1. februar um inntøkurtygdina hjá fiskimonnum, sum framgongur av hesum lógarupp-skoti er beinleiðis í stríð við ta útleigging av sama spurningi, sum danski forsætismálaráðharrin boðaði frá í brævi til formann FFs dagles 15. mars. Og vit hava úttan úrslit roynt at fáa lögmann at greiða frá, hvussu landsstýrið kann hava góðtikið eina útleigging av hesum máli, sum bæði er í stríð við eina útleigging aftan á 1. februar og nevndu støðu hjá Poul Nyrup Rasmussen, forsætismálaráðharran.

Vit ivast annars ikki í, at nýggja uppskotið hjá landsstýrismanninum í fiskivinnumálum er ein »stíg fyrri stíg« loysn. Fáast fiskimenn at gloypa hesum ívast vit ikki í, hvørji »krøv« fáa dønnum, sum verða við í komandi avtalu við danir.

Vit vilja tí enn einaferð undirstrika, at fiskimenn eru til reiðar at prógva í verki, at teir ikki vilja lata um seg ganga hesa vanvirðisligu viðferð, sum teir hava fingið. Og serstakliga ikki tá upprunin til

hana er ein fiskivinnuumsiting, sum fyrst og fremst er merkt av rættarløysi, og sum annars ikki bakkar fyrri at taka landsstýri og løting, ja, enn tá landsrætt og landsgrannskoðara, av ræði.

Annars vilja vit enn einaferð minna um, at vit meta okkum at hava eina politiska tilsegn um, at inntøkurtygdin skal verða varðveitt broytt.

Um nýggja uppskotið er annars stutt at siga, at við tí verður framvegis gjørdur mannagangur millum menn á samatíri. Og avleiðingin kann eisini gerast tann, at hjá manning við sama fiskiparti undanfarna 12 mánaðarnar kann støðan gerast tann fyrri ávísar túrar, at skiparnar fær minni burtur úr enn dekkarnar. Uppskotið merkir eisini, at forskotið hjá langfaramonnum kemur at fara í hvussu er úr kr. 15.000 í kr. 11.000 um mánaðin.

Vit kunnu undir ongum umstøðum góðkenna, at teir sum leggja trygg til meginpartin av okkara útflytningi, skulu fáa eina slíka viðferð.

Sagt verður frá hesum. Við heilsan

FØROYA FISKIMANNA-
FELAG
Óli Jacobsen

Til Føroya Landsstýri, Løgtingsins Fiskivinnunevnd

Viðv. lógtingsmáli nr. 17/1993: Brotyngar í lógtingsløg um minstuløn, dagstundling og minstaförvinnin.

Útvarpið greiddi í gjárkvøldið frá, at nú var kominn tann brotynging í nevnda lógaruppskot, at tað »bert« skuldi vera dagstundningurin, sum var treytaður av inntøkuni undanfarna 12 mánaðarnar.

Fyrri at fyrirbyggja øllum mis-skiljingum vilja vit gera greitt beinanvegin, at ein slík brotynging broytir einki upp á okkara støðu í hesum máli, soleiðis sum hon seinast varð lýst í brævi okkara dagfest 2. november, har vit boðaðu frá, at varð eitt uppskot samtykt, sum

minkaði um inntøkurtygdina hjá fiskimonnum, fór sáttmálin úr gildi við teimum avleiðingum, sum hetta fer at føra við sær.

Annars vísa vit til okkara sjónarmið, sum tey vóru sett fram í umtalaða brævi. Og vit vilja enn einaferð undirstrika, at fiskimenn fara undir ongum

umstøðum at lata sær lynda, at teirra viðurskifti skulu ásetast í avtalu millum landsstýrið og donsku stjórnina.

Henda støða fiskimanna kann bert verða styrkt av, at tað er alt sum bendir á, at avtalan við danir á hesum øki er beinleiðis bíleggning úr landsstýrinum, og tað tykist eisini at vera